Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 6 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 12. Dnia 22. czerwca 1897. **XXIV. rocznik.**

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Teofil Merunowicz.**

Akcya Związku handlowego Kółek rolniczych w Krakowie,

w sprawie organizacyi handlu nasionami w Galicyi.

II.

W poprzednim artykule podaliśmy zarys organizacyi produkcyi i handlu nasionami, którą Związek handlowy Kółek rolniczych w Krakowie w kraju naszym wprowadzić zamierzył. Obecnie przystępujemy do rozbioru drugiej części projektowanej akcyi, mianowicie do wniosku, zmierzającego ku temu, aby wciągnąć w tę organizacyę cały Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w ten sposób, ażeby nasze stowarzyszenia związkowe podjęły się finansowego pośrednictwa pomiędzy rolnikami, i Związkiem handlowym Kółek rolniczych w Krakowie w zakresie handlu nasionami, a także i nawozami sztucznemi.

W tej sprawie odbyła się z końcem kwietnia b. r. w biurze Związku stow. zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, narada pomiędzy reprezentantami krakowskiego Związku handlowego Kółek rolniczych: prof. drem Juliuszem Leo i drem Adamem Prażmowskim, i zastępcami naszego Związku nad sposobem urządzenia tego stosunku. Propozycye krakowskiego Związku handlowego Kółek rolniczych dadzą się streścić w następujących punktach:

Związek handlowy przeszle tym Towarzystwom, któreby się pośrednictwa w sprzedaży nasion i nawozów podjąć chciały, swoje cenniki oraz próbki nasion i nawozów, aby ci klienci, którzyby o jakości towaru naocznie przekonać się chcieli, mieli daną ku temu sposobność w biurach Towarzystwa.

Za pośrednictwo w sprzedaży oraz d e l k r e d e r e przyzna Związek pośredniczącym Towarzystwom prowizyę w wysokości 2—5% ceny katalogowej zależnie od pokupności nasienia i wysokości zysków, jakie Związek przy różnych artykułach do kosztów własnych dolicza. Całą odpowiedzialność za dobroć towaru, gwarancyę i t. p. przyjmuje Związek na siebie, a tak samo za dokładność ekspedycyi, dotrzymanie terminu dostawy i t. d.

Towarzystwa zaliczkowe, któreby się podjęły takiego pośrednictwa w sprzedaży, musiałyby to we właściwy sposób ogłosić swojej klienteli, aby koła interesowane dowiedziały się o tem, że w Towarzystwie można nabyć dobre i pewne nasiona oraz nawozy sztuczne za umiarkowaną cenę.

Odebrane zamówienia przekazywałyby Towarzystwa Związkowi handlowemu, któryby odbiór zamówienia odwrotnie Towarzystwu potwierdzał, i stósownie do otrzymanego zlecenia towar wysyłał bądź pod adresem Towarzystwa, bądź wprost na ręce zamawiającego. Faktura opiewałaby, o ileby Towarzystwo inaczej nie zastrzegło, na nazwisko zamawiającego, ale przesłanaby była na ręce Towarzystwa wraz z konsygnacyą prowizyi, przypadającej Towarzystwu. Za walutę faktury odpowiadałoby w pierwszym rzędzie Towarzystwo, które jedynie może znać stosunki majątkowe i zdolność kredytową zamawiającego. W razie pokrycia akceptem żyro Towarzystwa byłoby wymaganem. Wypłata prowizyj, Towarzystwu przypadających, następowałaby co pół roku.

Uczestniczący w konferencyi zastępcy Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych oświadczyli, że uznając wielką użyteczność dla rolnictwa naszego, a tem samem ważność dla ogólnych ekonomicznych interesów kraju zamierzonej przez krakowski Związek Kółek rolniczych akcyi w zakresie urządzenia produkcyi i handlu nasionami — nie wątpią, iż stowarzyszenia związkowe i Związek nasz zbiorowo jaknajchętniej udzielą temu zamiarowi wszelkiego możliwego poparcia. Lecz zarówno ze względów

formalnych (statutowych), jak niemniej także i z ważnych względów przedmiotowych trudno byłoby stowarzyszeniom naszym przyjmować poręke pieniężną wobec Związku handlowego Kółek rolniczych w Krakowie za poszczególnych rolników, którzyby za ich pośrednictwem chcieli sprowadzać nasiona. O wiele prostszą byłoby rzeczą, gdyby pośredniczące Towarzystwo udzielało w razie zachodzącej potrzeby rolnikom — naturalnie w miarę ich siły płatniczej, kredytu wekslowego na pokrycie należytości Związku handlowego za dostarczone nasiona (ewentualnie nawozy sztuczne). Tym sposobem obie strony uniknęłyby niemiłych komplikacyj, jakie za sobą mógłby pociągnąć w niejednym wypadku stosunek, polegający na poręce pieniężnej, Związek handlowy miałby swój rachunek czysty z interesentami za dostarczone im towary, a pośredniczące Towarzystwo zaliczkowe nie potrzebowałoby wykraczać poza swój właściwy zakres działania, t. j. nie zapuszczałoby się w handlowe interesa i w handlowe ryzyka, tylko ograniczyłoby się do udzielania swoim członkom-rolnikom kredytu na kupno dobrych nasion, ewentualnie sztucznych nawozów — i miałoby z nimi także swój czysty rachunek k r e d y t o w y.

Do umowy jakiejkolwiek dotychczas nie przyszło, gdyż Wydział Związku dotąd nie miał sposobności powziąć w tej sprawie kolegialnej uchwały. Za pośrednictwem czasopisma naszego podajemy jednak wiadomość szanownym stowarzyszeniom związkowym o projektowanej akcyi już teraz — w tem przekonaniu, iż będzie ona powitaną jaknajżyczliwiej, i że zarówno Związek nasz jako taki, jakoteż i stowarzyszenia związkowe chętnie i szczerze tak pożyteczny dla kraju zamiar krakowskiego Związku handlowego wspierać zechcą.

Chętnie też użyczymy miejsca w piśmie naszem, opiniom naszych stowarzyszeń związkowych o tym projekcie.

Korespondencya.

Z nad Dniestru, w czerwcu 1897.

Do teki lustratora: o wpisowem.

Przypadkowo znalazłem na biurku dyrektora tutejszego Towarzystwa nr. 11. waszego „*Związku*“ wyjęty z opaski i przeczytany od deski do deski (jak mnie zapewniano). Notatka p. t. „Prosimy czytać Związek!“ trafiła mi do przekonania, postanowiłem więc czytać każdy numer, co gorsza, pozwalam sobie zabrać głos i przesłać Wam „białego kruka“, jak go nazywacie: polemiczny artykulik, w sprawie wpisowego, prosząc o gościnność w łamach „*Związku*“ na teraz i w przyszłości, gdyż nie ręczę za siebie, czy rozprawy, zamieszczane w „*Związku*“, nie spowodują mnie do zabrania głosu częściej. Zamieszczenie niniejszej korespondencyi będzie dowodem gościnności Szanownej Redakcyi.

Doznałem pewnego rozczarowania po przeczytaniu końcowych czterech ustępów pracy p. Domagalskiego, odznaczającej się poza tem gruntowną znajomością stosunków i rzeczowem, wyczerpującem opracowaniem tematu. Nie tyle sam wniosek pobierania wpisowego w sposób „pogłówny, ze stałem dążeniem do obniżenia stawki“, „w miarę postępu zdrowej gospodarki“, jako rzekomo najprostszy — ile surowa i zdaniem mojem niesprawiedliwa krytyka tych stowarzyszeń, które zastosowują inny system pobierania wpisowego, spowodowały zdziwienie moje i rozczarowanie. Jeżeli w ogóle może być mowa o systemie w pobieraniu wpisowego, to chyba o zamiarze wprowadzenia go, bo z wywodów pana Lustratora dowiadujemy się o zupełnym braku systemu i jednolitości w tym dziale, dowiadujemy się, że walne zgromadzenia delegatów w tej ważnej sprawie zasadniczej uchwały nie powzięły, chociaż w ciągu 23 lat istnienia Związku, bardzo wiele innych spraw zasadniczo orzekły, i stowarzyszeniom do zastosowania zaleciły. Wprawdzie wiele uchwał ważnych pozostało dotąd martwą literą, bo nie wszystkie stowarzyszenia, szczególnie te, które ze zbytniej drażliwości na punkcie swojej autonomii, nie pozwalają sobie narzucać wskazówek, zastosowują się ściśle do uchwał delegatów, to jednak możność powołania się na taką zasadniczą uchwałę, miałaby niezawodnie poważne znaczenie.

W przypuszczeniu, że najbliższe zgromadzenie sprawą tą się zajmie, pozwalam sobie wyrazić nadzieję, że ono zapatrywań, przez p. D. wyrażonych, nie podzieli a przynajmniej nie zupełnie.

Twierdzi p. D. że wszelkie inne kombinacye, oprócz tej, którą on zaleca, są wynikiem wpływu kapitału, psują zasady stowarzyszenia udziałowego, sprowadzają jego działalność na manowce (!), gdzie niknie stopniowo współdzielczy charakter stowarzyszenia pod przewagą warunków, jakie dyktuje natura kapitału, że stowarzyszenie przeradza się w spółkę akcyjną, podwyższającą kurs swych akcyi, w miarę powodzenia i t. p. Takie straszne następstwa miałyby wyniknąć z tego, że stowarzyszenie pobiera z początku 1 lub 2 zł. wpisowego, a następnie podwyższa je do 3, 4 a choćby 5 zł. albo pobiera je w stosunku procentowym do udziałów. Pomijam to, że taksa za korzystanie z praw członka, jaką jest wpisowe, a kurs akcyj, w żadnym ze sobą nie pozostają związku, bo konsekwencyą takiego straszaka

byłoby doradzać raczej stowarzyszeniom nie płacić od udziałów żadnej dywidendy (która decyduje o kursie akcyj), lub tak małą, by wpłata udziałów żadnego interesu nie przedstawiała, pomijam i to, że spółki współdzielcze nie wykreśliły ze swego programu interesu jednostek, będącego bądź co bądź najważniejszym czynnikiem rozwoju przedsiębiorstw pieniężnych, lecz zauważyć muszę, że zapatrywania autora zawierają, jak wyżej wspomniałem, niezasłużoną krytykę tych stowarzyszeń, które chociaż pobierają wpisowe progresywne, lub pogłówne po 5 zł., dla idei stowarzyszeń znakomite położyły zasługi.

Najzupełniej godzę się z autorem, że pobieranie wpisowego w stosunku do kredytu, wymierzyć się mającego, jest nieodpowiednie i sprzeczne z samym tytułem opłaty wstępnej, co gorsza uprzedza w przekonaniu zgłaszającego się wymiar kredytu, bo pozwala mu mniemać, że zapłaciwszy wyższe wpisowe, domagać się ma prawo wyższej pożyczki, bez względu na swoją zdolność kredytową; nie mogę jednak zgodzić się na to, by tylko pogłówne miało być opłatą najodpowiedniejszą i by tę opłatę w miarę rozwoju Towarzystwa obniżać, a nie podwyższać należało. Pobieranie wpisowego w tej samej wysokości od biedaka, który deklaruje udział najniższy i zadowolni się kredytem 50 zł., jakoteż od zamożnego, który jest w stanie złożyć w gotówce wyższy udział, w nadziei dobrego oprocentowania, albo też szuka kredytu sięgającego w tysiące, byłoby zdaniem mojem, wypaczeniem zasad wzajemności, a uprzywiljowaniem kapitału.

Jeszcze bardziej rażącem byłoby to w stowarzyszeniu wytwórczem lub handlowem, gdyby np. niezamożny, zarobku szukający stolarz, tkacz, powroźnik lub kowal za prawo należenia do spółki i składania na udział centowych oszczędności, opłacać musiał wpisowe w tej samej wysokości, jak właściciel większego udziału, który dywidendę znaczną pobierać będzie a nadto, co się często zdarza z chwilą wpłaty udziału, nabywa prawo do większej ilości głosów na walnem zgromadzeniu. Najlepszą, zdaje mi się wskazówką są §§. 65. i 83. statutu wzorowego, zgodne zresztą z duchem ustawy (§. 48.), które postanawiają ewentualny rozdział z r. 1873 majątku spółkowego w stosunku do wpłaconych udziałów. Skoro więc członek jest właścicielem majątku w stosunku do wysokości udziału, to sądzę że pobór wpisowego, przeznaczonego wyłącznie na powiększenie tego majątku, nie inaczej zastosowanym być może. Godzę się na to, że ściąganie należytości w ten sposób sprowadzi powikłania i komplikacye rachunkowe, dla zapobieżenia więc takim powikłaniom byłoby najwłaściwszem pobierać wpisowe z góry w stosunku do udziału deklarowanego. Energiczna Dyrekcya potrafi cyfrę udziałów deklarowanych zbliżyć do cyfry wpłaconych i praktycznie je pogodzić.

Kapitalista, szukający dobrego oprocentowania, zapłacić może wpisowe wraz z udziałem, który najczęściej w całości od razu wpłaca, zaś inni szczególnie szukający kredytu, deklarować powinni udział w pewnym stosunku do wysokości możliwego kredytu. Rzeczą Dyrekcyi będzie przestrzegać, by w razie wymierzenia kredytu, udział w odpowiedniej wysokości deklarowano, a następnie, by go w odpowiednich ratach, wraz z ratami pożyczki zaciągniętej wpłacano.

Kilka uwag poświęcić jeszcze muszę potępionemu przez p. D. podwyższaniu wstępnego w miarę rozwoju Towarzystwa. Zdaniem mojem zasada wzajemności pomiędzy stowarzyszonymi nie cierpi na tem, ani kapitał nie doznaje uprzywiljowania, jeżeli Towarzystwo domaga się, by osoby, zamierzające przystąpić do dobrze zorganizowanego stowarzyszenia, które udziela taniego kredytu lub daje bardzo korzystne warunki zakupna, względnie zbytu towarów, ułatwia możność zakupna realności w dogodnych warunkach, uzyskania tanich mieszkań i t. p. złożyły na powiększenie wspólnego majątku t. j. funduszu rezerwowego większą kwotę, aniżeli ci, którzy szereg lat na dorobek wspólny pracowali i składali udziały, nie mając pewności, czy interes przyniesie zyski lub straty. Zdarzało się nawet w ciągu lat, że członkowie pokrywali straty, a mimo to udziałów nie wycofali, mając na oku użyteczne cele spółki. Nowi członkowie, przystępując do stowarzyszenia, stają się współwłaścicielami ogólnego majątku, zdobywają w całej pełni korzyści i ułatwienia, które wywalczyła praca i wytrwałość poprzedników, a chociaż równocześnie przyjmują odpowiedzialność za gospodarkę przeszłą i przyszłą, to odpowiedzialność ta, wobec znacznego funduszu rezerwowego, staje się jeżeli nie zupełnie iluzoryczną, to w każdym razie bez porównania mniejszą, aniżeli tych członków, którzy w początkach istnienia lub w czasie przesilenia do Towarzystwa przystąpili. Zwiększone więc wpisowe jest rodzajem bardzo niskiej premii, zapłaconej z dołu, za ubezpieczenie od strat kapitału na udział włożonego, nie biorąc już w rachubę korzyści realnych, jakie przez przyjęcie do dobrze zorganizowanej spółki zdobywają. Zasada wzajemności, której podniesieniem usiłuje p. D. obalić zapatrywania sobie przeciwne, może i powinna znaleźć zastosowanie tylko do wspólników, a zatem do osób, które w całej pełni posiadają prawa członków, nie zaś takich, które, często dosyć późno,

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1897.

Stan bierny

	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Saldo rachunku Banku krajowego zł.	ct.
Bełz Tow. zal.	24254	40	32901	63	773		357	97	33320	66	15116	68	1450		1950		14616	68		
Biała Tow. kred. i oszcz.	22640	68	57046	23	1260	65	1608	66	56698	22	45915		22977		22213		46679			
Biecz Tow. wzaj. kred.	16982	48	52863	93	1559		1315		53107	09	11439	74	5038		2749		13728	74	1026	10
Bochnia T. zal.	24857	96	46992	08	566	47	535	91	47022	64	6150						6150			
Bołszowce B. z.	17317	81	27513	98	3269	35	6204	37	24578	96	8463	34	3080		3350		8193	34		
Bołszowce K. z. „Nadz."	9832	94	10714	69	483	83	164	50	11034	02	9150		3750		3900		9000			
Borszczów K. z. i oszcz.	9958	41	6292	87	1436	71	984	79	6744	79	14978		6707	07	7280		14405	07	3862	19
Brzesko T. z.	77307	45	154298	31	7747	81	4009	37	158036	75	15812		2600		8445		9967			
Brzostek T. z.	5725	35	14118	02	843		500	50	14460	52	9144	63	1785		1192	64	9736	99		
Busk B. kred.	771																			
Cieszanów T. z.	19225	04	55098	72	950	52	1135	83	54913	41	21000		8600		9300		20300		658	86
Czortków „ „	25471	09	81174	81	10973	32	4871	18	87276	95										
Dąbrowa „ „	116079	33	215836	68	8738	42	13550	61	211024	49	22141	83	11393	68	4094	50	29441	01		
Dębica T. wzaj. kred.	57277	09	246848	28	16612	87	19021	36	244439	79	27185		3700				30885		348	14
Delatyn B. z. „Nadz."	8160	15	2371	67	20		322	98	2068	69	20116		10799		10772		20143		3000	
Dobczyce St. p. i o. „Wz. p."	8733	91	9755	71	413		46	16	10122	55	15550		5850		5900		15500			
Dobromil T. z.	43102		57045	72	3554	31	1443	03	59139		1500						1500		451	11
Drohobycz „ „	60930	61	235581	12	11014	12	11742	26	234852	98										
Dubiecko „ „	21481	93	58025	17	1296	58	922	94	58398	81	21941		3405		4902		20444			
Dukla „ „	26521	14	98787	85	518	43	2781	33	96524	95	4250				2300		1951		56	25
Dynów „ „	15164	55	70780	58	1666	24	1312	87	71133	95	9421		1610		895		10136			
Frysztat B. r.	11211	24	99373	62	992	29	1322	98	99042	93	1350		1440				2790			
Głogów P. T. z	50257	84	184331	67	5935	09	5343		184923	05	20300		1500		400		21400			
Gliniany T. z.	61943	26	117093	21	8028	61	3850	06	121271	26	26794	44	8559	89	14365	14	20991	19	1256	78
Gorlice T. zal.	141556	30	545374	17	61708	20	47968	19	559114	18	198131	99	178883	53	143474	08	233541	44		
Grybów T. z.	44853	26	189107	55	2559	67	3966	63	187700	59	15100		2000		1500		15600			
Husiatyn P. T. z.	13818	64	50832	73	1870	91	4603	48	48100	16	9150				300		8850		1123	12
Jasło Tow. zal.	90202	59	288373	22	9428	87	11558	01	286244	08	36292		10435		6320		40407		2072	68
Jaworów T. z.	48253	85	124304	21	4815	24	4350	23	124769	22	48800		10200		10900		48100		939	61
Jaryczów nowy Kasa zal.	6823	21	1312	78			120		1192	78	6260		12040		10950		7350			
Jordanów St. p. „Pr. i o."	31726	06	56752	06	965	73	1166		56551	79										
Kalwarya zebrz. St. o. i poż.	11060	68	38815	79	3640	28	790	48	41665	59	7000		1000				8000			
Kamionka strum. P. T. zal.	30357	06	97527	28	7406	21	3446	48	101487	01										
Kałusz T. zal.	29962	02	56209	17	1296	33	742	31	56763	19	13000		3500		5300		11200			
Kolbuszowa „Szcz. Boże"	35573	38	86796	27	2669	77	1196	04	88270		17300		5200		6300		16200			
Kraków T. z.	122491	83	327036	40	24937	79	15022	95	336951	24	194603		61755		65571		190787			
Krynica St. poż. i oszcz.	19739	85	80017	96	10926		9810	62	81133	34	16500		1500				18000			
Kulików K. z. „Nadz."	13188	79	13253	16	1299	90	549	73	14003	33	19850		1000		500		20350			
Lwów Bank zal.	208750	08	687145	18	37872	87	64147	82	660870	23	634431		219728		202648		651511			
„ Pow. T. z.	18697	54	60495	13	214	66	2667	95	58041	84	15100						15100			
„ Lw. T. bankowe	37938	80	17265	98	1304		3718	02	14851	96	98402	72	38345	40	33620	29	103127	83		
„ Związek kred.	28614	77	6583	24	1959	79	1114		7429	03	100619	44	45563	08	44849	25	101333	27		
„ T. z. ur. poczt.	40588	76	24778	64	132	13	1565	52	23345	25	41400		6900		5600		42700			
„ Tow wzaj. kred.	69458	06	54412	45	1079	84	2469	01	53023	28	54608	65	18305	75	16714	65	56199	75		
„ T. esk. i z	32440	99	14682	68	600		2540		12742	68	29956	02	12063	73	9955	13	32064	62		
Lubaczów T. kr. miej.	48436	36	38911	02	3070	29	3721	76	38259	55	6024	30	3358	64	1264		8118	94		
Lisko Tow. zal.	51713	44	292588	78	22365	30	16432	55	298521	53	46780	84	10845	82	13382		44244	66		
Maków St. poż „Wz. p."	81215	11	163265	18	11694	40	11319	65	163639	93	7000						7000			
Mielec T. z.	18505	89	104572	21	7210	45	10111	76	101670	90	10600		3800		2400		12000		1076	70
Mikołajów K. z. „Nadz."	4972	37	2392	57	10		31	62	2370	95	12200		5020		5010		12210			

Stan czynny

	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct.
Bełz Tow. zal.	586	57	814	88	53009	49	2629	63	2223		52602	86	382	51	19795	91	811	91
Biała Tow. kred. i oszcz.			3126	43	121664	27	23758		23945		121851	27	2067	30	4356	50	869	26
Biecz Tow. wzaj. kred.	1805		482	37	69280	63	15667	40	18393		72006	23	670	49	13149	78	1305	29
Bochnia T. zal.	2756	19	1409	54	76903	70	13178	36	12256	99	75982	33	1323	63	3091	36	1799	01
Bołszowce B. z.	1336	78	202	01	41623	21	6437	89	7410		42595	32	1006	78	7499	24	527	56
Bołszowce K. z. „Nadz."	795	97	1813	97	27223	53	2347	70	3305		28180	83	599	24	3492	61	203	72
Borszczów K. z. i oszcz.	636	28	602	28	33865	28	11113	18	10526	04	33278	14	969	10	13	16	1948	63
Brzesko T. z.	8513	79	3485	65	246674		68179		64029		242524		2202	99	10780	91	1802	74
Brzostek T. z.	926	26	240	63	29098	82	7530	88	7545	10	29113	04	847	57	84		1045	14
Busk B. kred.	3	11	300						150		150		232	73			691	38
Cieszanów T. z.	411	85	857	57	76052	97	1345	26	1013		75720	71	1921	14	18526	56	498	32
Czortków „ „	3582	69	1598	62	105379	24	9263	50	10833	25	106948	99	752	40	4404	89	5823	06
Dąbrowa „ „	8200	87	6132	05	335230	99	23950	29	29007	23	340287	93	2458	07	23337	39	4794	16
Dębica T. wzaj. kred.	13016	59	8833	45	332227	59	91359	04	94232	10	335100	65	2911	49	6072	55	10715	37
Delatyn B. z. „Nadz."					24673	67	6248	24	5919	25	24344	68	240	15	8779	54	7	47
Dobczyce St. p. i o. „Wz. p."					30623	13	3195		3410		30838	13	945	31	2004	13	568	88
Dobromil T. z.	3425	27	577	54	97953	74	3729	18	5565		99789	56	985	99	5682	60	1736	78
Drohobycz „ „	7470	16	2719	66	268035	68	49682	70	46594		264946	98	6791	85	32591	71	1642	87
Dubiecko „ „	3443	89	869	74	100662	75	6886	80	6030		99805	95	921	21	3532	77	378	43
Dukla „ „	3520	24		76	127873	44	28656	03	25401	75	124619	16	1548	89	1295	62	1109	67
Dynów „ „	2265	10	1348	33	95343	58	8548	48	9446	90	96242		446	13	3185	30	174	50
Frysztat B. r.	2377	11	1748	44	113304		1221		4652		114735		764	60	937	79	732	33
Głogów P. T. z	8767	66	338	56	244686	75	8702		13778		249762	75	996	20	12550		2378	16
Gliniany T. z.	5035	80	4814	15	187118	07	47089	15	45996	40	186025	32	2731		24913	29	1643	33
Gorlice T. zal.	25997	75	25771	65	852272	43	236468	59	304893	87	920697	71	5586	73	55860	78	3816	10
Grybów T. z.					238781	40	1761	71	890		237909	69	849	82	8520	68	873	66
Husiatyn P. T. z.	3395	57	3547	39	73217	05	5384	44	4278	73	72111	35	990	20	5276	75	557	59
Jasło Tow. zal.	11349	74	111332	92	393516	90	57760	61	61388	56	397144	85	2915	43	137778	57	3770	16
Jaworów T. z.			2728	81	205707	86	15799	08	14743		204651	78	3026	75	14704	62	2408	34
Jaryczów nowy Kasa zal.	602	23	351	97	12877	56	1371	13	2904		14410	43	358	75	1530	66	20	35
Jordanów St. p. „Pr. i o."	4901	06	1498	32	85167		4613		5445		85295		861	77	11233	41	1331	28
Kalwarya zebrz. St. o. i poż.	3977	80	432	99	59591	40	4600	75	6278		61268	65	441	18			3427	53
Kamionka strum. P. T. zal.	4029	83	6384	90	109966	51	6709	77	7145		110401	74	1218	35	26630	29	4008	42
Kałusz T. zal.			2367	35	81594	12	7134	27	5847	18	80307	03	1450	15	16964	59	1570	79
Kolbuszowa „Szcz. Boże"	4419	58	5218	13	141034	97	11735	42	12260		141559	55	944	11	4285	46	2891	97
Kraków T. z.	17587	88	2549	67	593040	05	182795	20	196838	50	607083	35	6416	15	34307	28	22560	84
Krynica St. poż. i oszcz.	1149	72	42	59	114478	91	3991	50	4962	48	115449	89	1600	10	1091	22	1924	29
Kulików K. z. „Nadz."			965	51	41731		1372		1635		41994		1303	99	3879	73	1329	91
Lwów Bank zal.	33147	98	30	70	1489905	27	299854	84	304723	33	1494773	76	11150	11	46858	26	1527	86
„ Pow. T. z.					79622		2985	50	1529	50	78166		588	58	12426	76	658	04
„ Lw. T. bankowe	2120	84	683		133647	32	33925	12	34729	14	134451	34	4306	53	13738	21	6226	35
„ Związek kred.	2007	03	6733	38	134796	44	39174	25	36965	70	132587	89	1240	25	5300		6989	34
„ T. z. ur. poczt.	3691	68	394	59	107096	77	12570	18	13088	32	107614	91	1329	27	888	12	887	98
„ Tow wzaj. kred.	2390	66	293	68	174243	98	30981	83	31824	21	175086	36	2536	75	3205	48	536	84
„ T. esk. i z	2343	89	4432	47	69075	84	16028	46	16021	50	69068	88	1762	01	46403	45	4150	31
Lubaczów T. kr. miej.			474	30	85929	98	5689	16	10160	04	90400	86	1082	61	3568	22	237	46
Lisko Tow. zal.	11332	05	1862	42	388330	89	52904	78	52754	38	388180	49	2143	77	17187	65	164	20
Maków St. poż „Wz. p."	11171	22	72	76	210212	55	16028	05	15882	20	210066	70	2591	64	49216	79	1223	89
Mielec T. z.	2477	69	1969	29	128973	37	4741	41	4090		128321	96	896	30	4027	12	4455	09
Mikołajów K. z. „Nadz."	76	03	392	11	18636	40	3028	06	3103		18711	34	270	15	883	77	111	19

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1897.

Stan bierny

	Stan udziałów funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca	Wkładki oszczędności				Pożyczki zaciągnięte				Saldo rachunku Banku krajowego
		Stan na początku miesiąca	Włożono w ciągu miesiąca	Wyjęto w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca	Stan na początku miesiąca	Zaciągnięte w ciągu miesiąca	Spłacone w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca	
	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.
Milówka St. o. i p. „Opat."	22018 07	41132 21	1428 21	2133 02	40427 40	19605	2150	2300	19455	.
Mościska T. z.	44304 83	101875 45	2205 37	3509 42	100571 40	7000		.	7000	.
Mszana dolna Tow. zal.	3881 55	7202 84	438 50	201 25	7440 09	5880		.	5880	.
Nadwórna K. z.	46213 67	53882 88	2337 45	245 70	55974 63	46021 54	15536 13	15888 07	45669 60	2457 51
Nisko P. K. z. i oszcz.	4245 70	3876 55	87	50 40	3913 15	1000	1000	20	2000	.
Obertyn Kasa zal. i oszcz.	6544 16	11288 63	309	7 63	11590	6336	.	.	6316	.
Oświęcim T. oszcz. i poż.	107331 10	329568 81	11631 59	11654 67	329545 73	44325	4250	6900	41675	.
Pilzno St. oszcz. i poż	15998 19	94977 98	6045 52	1550 76	99472 74	3294 34			3294 34	.
Podgórze St. p. i o. Wz. p.	92916 35	441191 55	21924 91	28949	434166 49	56490	36185	34290	58385	.
Podhajce T. z.	32170 08	54040 07	1787 81	846 37	54981 51	16033 34		.	16033 34	2019 28
Przemyśl T. z.	95264	175570 37	7531	4652 56	178448 81	172776	52927	68641	157062	4229 90
Przemyśl K. z. rz. i rol.	171650	262946 87	14461 32	18707 05	258701 14	33005	19109	15720	36394	.
Radomyśl St. o. i poż.	9099 80	17121 48	1075	1446 03	16750 45	10708	4641	5172	10177	.
Radymno K. z.	13107 96	14335 35	415 63	2000 99	15920 71	16850	1900	1900	16850	.
Radziechów T. z.	71470 68	155086 18	8173 82	3780	159479 62	18000	6000	6000	18000	.
Rohatyn T. z.	25979 49	61469 83	1960 57	2912 35	60518 05	.	.	.		.
Rozdół T. z.	4845 07	4414 07	1	127 02	4288 14	12500	600	100	13000	.
Rudki „ „	24770 22	71676 60	2132 71	1557 37	72251 94	9500	.	2300	7200	.
Rudnik K. z. i oszcz.	5737 92	25074 43	2097 39	1011 25	26160 57	.		.		.
Rymanów T. z.	27219 81	229162 38	14230 64	6436 50	236956 52	37722 96	13330	12260	38792 96	.
Sambor K. z. ręk. i rol.	8430 99	26767 18	4184 25	6667 88	24283 55	18705	14415	9830	23290	838 14
Sądowa Wisznia K. z. „N."	17625 87	12680 49	908 50	1918 70	11670 29	30886	11502	10871	31517	.
Sędziszów T. wzaj. kred.	37599 19	89107 25	6788 28	3777 61	92117 92	36275	13685 53	12695 53	37265	.
Sieniawa T. z.	31128 74	40767 86	1761 64	343 14	42186 36	1500			1500	
Skałat Tow. z. i kr.	58016 28	44886 25	7353 01	6589 09	45650 17	35300	11540	5800	41040	.
Skawina T. poż. i oszcz.	5954 12	15713 63	415 50	297 37	15831 76	5512	2775	1772	6515	.
Sokal T. z.	39841 30	125858 53	2610 28	5908 77	122560 04	35520 58	3550	10000	29070 58	938 68
Sokołów K. z.	20969 31	47280 65	1964 50	1702 46	47542 69	10066 68	2400	1000 68	11466	
Stanisławów B. z.	62690 96	88042 06	13694 34	8050 44	93685 96	122144 50	52770	55747 50	119167	.
„ T. w. k. mieszcz.	99601 47	260956 45	25544 54	20962 07	265538 62	60894 36	28159	21277	67776 36	.
„ St. p. „Wz. Pomoc"	2974 93	8386 97	610	1540	7456 97	3936	2276	1211	5101	.
Strusów K. oszcz. i poż.	13070 17	38152 68	2026 97	1900 08	38279 57	5595	360	-310	5645	.
Stryj Tow. zal.	49550 23	91502 80	4160 20	3851 32	91811 68	3000			3000	294 78
Szczerzec Tow. Kasy zal.	10024 87	11037 80	745 08	20	11762 88	14155	7074	7530	13699	.
Tarnobrzeg T. z.	19274 22	74899 44	906	1049 46	74755 98	23500	7550	5050	26000	1173 51
Tłumacz St. kr. „oszcz."	32243 04	109502 83	10082 48	12610 56	116974 75	7600	2690	.	10290	.
Turka P. T. z.	12299 61	43218 50	1362 56	2796 27	41784 79	13280	11016	8198	16098	629 87
Tyśmienica K. z. „Wiara"	16959 77	52676 31	1883 49	2384 10	52175 70	2100	.	.	2100	.
Ułanów T. z.	3608	6053 68	.	.	6053 68	12311 46	4102 22	4796 78	11616 90	.
Ustrzyki dolne T. zalicz.	7455 53	19763 14	781 50	1346 72	19200 92	12455	2724 81	2985	12194 81	.
Zator T. z.	1369 57	2569 65	3	172	2400 65	1550	.	.	1550	.
Zbaraż T. zal.	98232 89	60220 82	4496 37	2458 85	62258 34	8600	1500	1300	8800	409 17
Złoczów T. z.	43065 87	188923 99	10579 03	5651 70	193651 32		.	.	.	22287 59
Żółkiew T. z.	47655 10	51360 55	658	925 20	51093 35	56700	11700	13500	54900	1972 54
Żydaczów P. K. z. i o.	7320 01	70698 85	8620 27	5893 28	73425 35	2250	5300		7550	1531 06

Stan czynny

	Saldo odsetek z końcem miesiąca	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca	Pożyczki udzielone				Koszta założ., ruchomości i adm. z końcem miesiąca	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca	Gotówka z końcem miesiąca
			Stan na początku miesiąca	Spłacono w ciągu miesiąca	Udzielono w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca			
	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.
Milówka St. o. i p. „Opat."	1536 72	1182 51	65968 40	566	.	66534 40	177 77	17752 33	155 20
Mościska T. z.	.	2272 98	135360 53	9978	9994	135376 53	2177 79	14979 46	1615 43
Mszana dolna Tow. zal.	522 71	71 95	16453 46	2777 31	3044	16720 15	547 10	22 49	426 56
Nadwórna K. z.	1798 48	2508 97	122233 91	17925 16	19983 29	124292 04	858 79	29010 73	461 31
Nisko P. K. z. i oszcz.	410 19	.	8683 24	155 28	1070	9597 96	644 43	.	326 65
Obertyn Kasa zal. i oszcz.	1127 93	417 61	24022	5502	5686	24206	1276 36	404 73	108 61
Oświęcim T. oszcz. i poż.	14624 16	26512 81	452956	16632	20447 48	456771 48	1925 28	51754 94	9237 10
Pilzno St. oszcz. i poż	3374 02	1209 84	114426	6648	10140	117918	1038 46	983 80	3408 87
Podgórze St. p. i o. Wz. p.	20705 72	225 84	595312 20	149616 33	147776 50	593472 37	5658 17	.	7268 86
Podhajce T. z.	4107 54	1926 30	105186 51	3781 01	4906	106311 50	1104 04	2088 77	1733 74
Przemyśl T. z.	14614 86	65364 02	356299	80027	83985	360257	3621 23	146729 01	3476 35
Przemyśl K. z. rz. i rol.	10231	7916 71	411679	50225	58024	319478	3381 27	48472 36	13561 73
Radomyśl St. o. i poż.	363 63	228 27	32630 45	6542	6686	32774 45	570 70	2758 66	515 34
Radymno K. z.	1066 37	2250 61	42953 06	2878 05	2620	42695 01	729 02	1692 06	4079 56
Radziechów T. z.	7212 67	4453 28	238817 77	16397 20	20077 43	242498	2083 38	13440 36	2594 51
Rohatyn T. z.	2452 68	3573 60	65327 63	1832 80	1220	64714 75	1067 22	239067 34	2834 51
Rozdół T. z.	126 67	109 22	20290 11	550 06	1000	20740 05	483 93	1042 27	102 85
Rudki „ „	825 22	787 81	94438 57	5073 80	4321	93685 77	1667 19	8340 88	2141 35
Rudnik K. z. i oszcz.	1295 70	.	29763 87	1067 17	2470	31166 40	853 06	500	674 73
Rymanów T. z.	9365 38	650 25	279102 54	27342 60	39458 04	291217 98	1335	20118 21	313 73
Sambor K. z. ręk. i rol.	.	450 40	33452 54	7417	83333	34368 54	19709 71	1181 73	2033 10
Sądowa Wisznia K. z. „N."	1606 76	.	59788 68	9523 75	9764	60028 93	1040 29	620 77	729 93
Sędziszów T. wzaj. kred.	2283 48	6639 10	145789 17	28670 80	29832 62	146950 99	1275 58	22409 91	5268 21
Sieniawa T. z.	2018 09	956 35	73915 76	2360 59	2345	73900 17	639 27	1526 32	1723 78
Skałat Tow. z. i kr.	4166 04	482 65	124388 41	21700 51	30977 50	133665 40	135	13081 17	2473 57
Skawina T. poż. i oszcz.	1069 49	117 42	27570 36	3185 86	4763	29147 50	78 74	128 82	132 73
Sokal T. z.	1977 05	85	160974 21	26186 27	15733 31	150521 25	1480 60	39855 34	2615 46
Sokołów K. z.	.	1777 45	72662 70	5894 62	8790	75558 08	457 98	5474 47	265 59
Stanisławów B. z.	5891 01	1622 39	216578 46	66272 81	68933 64	219239 29	5809 44	55134 24	2874 35
„ T. w. k. mieszcz.	13429 31	2186 73	418031 67	117594 95	127633	428069 72	2893 14	10381 43	7188 50
„ St. p. „Wz. Pomoc"	476 05	.	14830	5610	5838	15058 17	490 49	324 06	36 23
Strusów K. oszcz. i poż.	3320 11	76 71	56959 35	3191 98	4802	58569 36	1570 07	43 40	208 74
Stryj Tow. zal.	6007 81	5128 21	134983 71	18104 25	18011 55	134891 01	9127 46	10261 71	1512 53
Szczerzec Tow. Kasy zal.	.	367 16	33539 52	1927 83	2173 40	33785 09	383 14	1000 52	685 16
Tarnobrzeg T. z.	4176 08	2102 89	120230 74	4724 17	6960	122466 57	1765 49	3250 63	.
Tłumacz St. kr. „oszcz."	4696 71		138080 96	25320 15	28057 90	140818 71	1187 04	10202 32	1996 43
Turka P. T. z.	703 81	13 75	67185 17	9968 08	10970 36	60187 45	1533 20	431 04	1378 14
Tyśmienica K. z. „Wiara"	657 94	1330 94	70038 96	3896	3886	70028 96	750 05	2377 82	67 52
Ułanów T. z.	393 89	35 73	20812	627 50	955 22	21139 72	407 50	116 13	44 85
Ustrzyki dolne T. zalicz.	1100 33	59 46	39507 63	2640 52	2080	38947 11	420 06	633 53	10 35
Zator T. z.	121 66	.	5093 72	2297 18	2382 50	5179 04	29 03	216	17 81
Zbaraż T. zal.	3792 38	5256 59	111839 22	5095 70	6820	113563 52	1095 24	7573 73	1349 89
Złoczów T. z.	6476 92	4934 22	252975 73	10282 62	10753	253446 11	1973 64	24085 11	1052 88
Żółkiew T. z.	.	1819 44	146792 28	4900 46	2260	144051 82	3247 09	8235 37	1906 15
Żydaczów P. K. z. i o.	1836 68	810 58	80588 83	4442 11	10780	86926 72	1124 75	341 52	1052 19

o zdobycie korzyści z temi prawami połączonych się starają.

Z pomiędzy systemów przez p. D. wymienionych, najodpowiedniejszym wydaje mi się drugi t. j. pobór wpisowego w stosunku procentowym np. jeden procent deklarowanego udziału, następnie zaś pogłówny, którego wysokość powinna wzrastać w miarę wzrostu funduszu rezerwowego z zastrzeżeniem, by nie przybierała cechy wyzysku, jak to ma miejsce u stowarzyszeń żydowskich, z ich t. z. *Sicherstellungsfondami*, by nie przewyższała jakiejś maksymalnej kwoty np. 5 zł. *r.*

Ruch stowarzyszeń.

Dary i subwencye na rzecz **Funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych** w myśl okólnika Zarządu, nadesłały dotychczas z czystych zysków w roku 1896, następujące Towarzystwa:

15. Kasa zalicz. i oszczędności w *Łańcucie* 60 zł.
16. Pow. Kasa zal. i oszcz. w *Żydaczowie* . 30 „

We Lwowie, dnia 22. czerwca 1897.

W. Terenkoczy. *N. Ulmer.*

IV. Rechnungs-Abschluss und Bilanz des Gegenseitigen Credit-Vereines in Łańcut (Towarzystwo wzajemnego kredytu) reg. Gen. mit beschr. Haftung für das Jahr 1896. Taki tytuł nosi sprawozdanie roczne **polskiego** stowarzyszenia, na czele którego stoi pięciu polskich duszpasterzy, jeden adwokat (**Prezes Sokoła**), jedenastu żydów i 4 obywateli chrześcian. Skoro sprawozdanie, wraz z nazwiskami członków Dyrekcyi ogłoszone zostało drukiem, więc nie popełnimy niedyskrecyi, podając do wiadomości ogółu te nazwiska:

Vereins-Verwaltung.

I. Aufsichts-Rath: *Pharrer* *) *Feliks Świerczyński*, Präses. *Pharrer Josef Ciasnocha*, Wice-Präses.

Mitglieder: Markus Lindenbaum, Hersch Estlein, Salamon Jassen, *Pharrer Andreas Karakulski*, Feliks Wojnarski, Abraham Lindenbluth, Sobestyan Szul, Mozes Katz, Josef Br. Baubidy.

II. Revisions-Commission: *Pharrer Dr. Stefan Graf Komorowski*, Stanislaus Szajnowski, Getzel Drucker.

III. Direction: *Pharrer Emil Zauderer*, Philipp Saubra Kahane, *Dr. Valentin Szpunar*, Konstanty Danielewicz. Josef Jarzyński, Moses Salzmann.

IV. Beamten: Moritz Fried.

Komentarze zbyteczne!

*) Po niemiecku: „Pfarrer".

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1896.

62. Szczerzec. Towarzystwo Kasy zaliczkowej (na powiat sądowy szczerzecki). *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki 1.238·03. Straty: administracya 837·67, czysty zysk 400·36; razem 1.238·03. *b) Bilans.* Stan bierny: udziały 7.992·42, wkładki na rachunek bieżący 10.388·52, długi zaciągnięte 12.245·—, odsetki naprzód pobrane 208·32, fundusz rezerwowy 1.555·25, zysk 400·36; razem 32.789·87. Stan czynny: pożyczki 29.963·68, odsetki naprzód zapłacone 81·33, odsetki zaległe 844·52, nieruchomości 20·—, zaliczki procesowe 384·86, lokacye 634·46, kasa 861·02; razem 32.789·87.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.